

FOLKETINGET

Europaudvalget

Referat

af 31. europaudvalgsmøde

Dato: onsdag den 3. april 2019

Tidspunkt: kl. 09.00

Sted: vær. 2-133

Til stede: Erik Christensen (S), formand, Karina Due (DF), Jan E. Jørgensen (V), Peter Hummelgaard Thomsen (S), Søren Søndergaard (EL), Rasmus Nordqvist (ALT), Sofie Carsten Nielsen (RV) og Holger K. Nielsen (SF).

Desuden deltog: udenrigsminister Anders Samuelson og udlændinge- og integrationsminister Inger Støjberg.

L Punkt 1. Ekstraordinært rådsmøde (almindelige anliggender – art. 50) den 9. april 2019

L 1. Forberedelse af møde i Det Europæiske Råd (art. 50) den 10. april 2019
Rådsmøde 3687 – bilag 1 (samlenotat)

Punktet blev behandlet for lukkede døre.

2. Eventuelt

Punktet blev behandlet for lukkede døre.

3. Siden sidst

Punktet blev behandlet for lukkede døre.

FO Punkt 2. Rådsmøde nr. 3685 (almindelige anliggender) den 9. april 2019

EUU alm. del (18) – bilag 572 (kommenteret dagsorden)

Udenrigsministeren ville forelægge dagsordenen for rådsmødet for almindelige anliggender den 9. april 2019. Punkt 5 var til forhandlingsoplæg, de resterende punkter til orientering.

1. MFF 2021-2027

– *Politisk drøftelse*

KOM (2018) 0321, KOM (2018) 0326, KOM (2018) 0327, KOM (2018) 0328, KOM (2018) 0323, KOM (2018) 0325 og KOM (2018) 0322

Rådsmøde 3685 – bilag 1 (samlenotat side 2)

EUU alm. del (18) – bilag 585 (udvalgsmødereferat side 987, senest behandlet i EUU 15/3-19)

Udenrigsministeren: Jeg vil nu forelægge EU's flerårige finansielle ramme for 2021-2027, MFF, til orientering. Under forelæggelsen her i udvalget af Rådet for Almindelige Anliggender den 15. marts brugte jeg en del af min taletid på at give et overblik over den tematiske drøftelse af to vigtige emner – klima-mainstreaming og migration – som fandt sted på rådsmødet den 19. marts.

Min læsning af drøftelsen er, at der – med forskellige nuancer – var ret stor enighed om, at klimamålet i den næste MFF skal være minimum 25 procent. Som jeg også nævnte under forelæggelsen den 15. marts, er det – i regeringens øjne – rigtig positivt.

Drøftelsen på rådsmødet afspejlede også, at der bredt blandt medlemslandene er enighed om, at migration er en meget vigtig prioritet for EU. Der var også generel opbakning til det synspunkt, at de såkaldte frontlinjestater skal støttes mere. Det er jeg selvfølgelig enig i. For regeringen er det centralt, at EU's ydre grænser styrkes betydeligt.

Hensigten med temadrøftelserne er, at de sætte en politisk kurs for det videre arbejde på teknisk niveau. Det vil senere i processen være en vigtig del af baggrunden for en "tilskæring" af forhandlingsboksen.

Som jeg også nævnte sidst, er der dog langt hen ad vejen fortsat tale om indledende drøftelser. Det rumænske formandskab har endnu ikke offentliggjort en ny forhandlingsboks, så udgangspunktet er stadig den østrigske boks, som jeg oversendte til udvalget i begyndelsen af januar.

På det kommende rådsmøde lægger det rumænske formandskab op til en tematisk drøftelse af, hvordan samhørighedspolitikken og den fælles landbrugspolitik kan bidrage til vækst og udvikling i EU.

Det er to store emner, så hvor meget vi kommer i dybden med emnerne, er uklart.

Vi drøftede samhørighedspolitikken og regeringens prioriteter under forelæggelsen den 15. marts her i udvalget, hvor regeringen fik forhandlingsoplæg til en række samhørighedsfonde. Jeg vil derfor ikke komme nærmere ind på emnet igen i dag.

Når det kommer til den fælles landbrugspolitik, er det regeringens holdning, at det er nødvendigt at reducere landbrugspolitikens andel af budgettet for at kunne prioritere mere moderne politikker såsom migration, klima og forskning. Det skyldes, som jeg har sagt mange gange før, at det efter regeringens opfattelse er på disse områder, at der opnås den største EU-merværdi. Det skyldes helt enkelt, at der er tale om store fælles udfordringer, som løses bedst i fællesskab.

Derfor er det efter min opfattelse også positivt, at Kommissionen med sit forslag har lagt op til en reduktion i den fælles landbrugspolitik sammenlignet med den indeværende MFF-periode. Det er derudover også helt rigtigt, at Kommissionen lægger op til, at den reducerede landbrugsstøtte skal bidrage mere til indfrielse af klimamæssige målsætninger.

På trods af at Kommissionens forslag går i den rigtige retning, er der stadig lang vej igen. Hvis vi skal indfri regeringens mål om at holde et udgiftsniveau på 1,00 pct. af EU's BNI og samtidig prioritere moderne politikområder, kræver det, at udgiftsniveauet reduceres for en lang række politikker og programmer – og ikke kun for landbrugspolitikken.

Rasmus Nordqvist spurgte, inden for hvilken/hvilke budgetkategorier der var sket de største fremskridt i forhandlingerne. I samlenotatet stod der: "Regeringen vil ikke kunne acceptere en uforholdsmæssig stor stigning i det danske EU-bidrag i den kommende MFF. Regeringen finder det afgørende at fastholde medlemslandenes eneret til skatteopkrævning. Nye indtægtskilder må således ikke få karakter af en EU-skat." Havde regeringen stirret sig blind på, at budgettet ikke skulle overstige 1 pct. af BNI og dermed ikke ville se på, hvordan man kan bruge beskatning til at opnå ønskede resultater – f.eks. CO₂-skatter?

Udenrigsministeren kunne ikke sige noget om fremdriften inden for specifikke budgetkategorier. Forhandlingerne skulle ses i sammenhæng ligesom de danske finanslovsforhandlinger. Regeringen holdt fast i 1 procentmålsætningen, idet den ikke var interesseret i en yderligere beskatning af de europæiske borgere. Man måtte prioritere inden for den ramme.

Rasmus Nordqvist havde tidligere hørt ministeren sige, at spørgsmål om de enkelte kategorier sorterede under de enkelte ressortministre, men nu forstod han, at der åbenbart var tale om én samlet forhandling. Samlenotatet gav ikke et overblik over status i forhandlingerne.

Udenrigsministeren sagde, at der godt kunne være sket en fremgang inden for de enkelte instrumenter, men at man ikke nået til selve budgettet endnu. Først da kunne man for alvor begynde at se, hvor tingene ville lande.

Rasmus Nordqvist sagde, at enkelte instrumenter var blevet diskuteret i udvalget, men regeringen havde ikke ønsket at tale om, hvor meget der skulle afsættes til dem. Var alle andre EU-lande enige i, at man ikke skulle tale beløbsstørrelse, når man f.eks. talte om Erasmus-programmet? Hvis man vidste, at der var budgetposter, der skulle udvides i forhold til andre, kunne man ellers begynde at stykke det fulde billede sammen.

Udenrigsministeren kunne ikke komme det meget nærmere. Der var noget fremdrift – f.eks. hvad angik Frontex – men han kunne ikke sige noget om, hvor tæt på målstregen man var. Om yderligere skatter sagde ministeren, at regeringen ville forsøge at bekæmpe alternative indtægtskilder.

Rasmus Nordqvist syntes, at det ville være rart snart at få et overblik over det kommende budget. Regeringen fremhævede igen og igen, at det ikke måtte overstige 1 pct. af BNI. Det var relevant at vide, hvor mange der var enige i det, eller om andre lande f.eks. mente, at der skulle ske en fordobling af Erasmus+, i tråd med det Kommissionen havde lagt op til. Det ville være nyttigt med en gennemgang af budgettet fra ministeriets side – også af de dele, hvor man allerede nu kunne se, at der var betydelige poster, der skulle udvides.

Udenrigsministeren sagde, at landene havde forskellige holdninger til 1 procentmålsætningen. Danmark var i godt selskab, men der ville fortsat være bølgegang i den forhandling. Fra dansk side prøvede man at holde fast i målsætningen.

2. Kommissionens refleksionspapir vedr. et bæredygtigt Europa 2030

– *Rådskonklusioner*

KOM (2019) 0022

Rådsmøde 3685 – bilag 1 (samlenotat side 17)

EUU alm. del (18) – bilag 503 (udvalgsmødereferat side 808, senest behandlet i EUU 8/2-19)

Udenrigsministeren: Jeg vil herefter forelægge rådskonklusioner vedrørende Kommissionens refleksionspapir om et bæredygtigt Europa i 2030.

Regeringen arbejder for, at EU's opfølgning på 2030-dagsordenen og verdensmålene bliver ambitiøs, og det er også den tilgang, der har været til forhandlingerne.

Det er derfor positivt, at de forhandlede rådskonklusioner sender et klart signal om, at medlemslandene også samlet ønsker, at EU spiller en ledende rolle i opfølgningen på verdensmålene i sine interne og eksterne politikker.

3. Unionens grundlæggende værdier i Ungarn/TEU art. 7(1)

– *Status*

Rådsmøde 3685 – bilag 1 (samlenotat side 20)

EUU alm. del (18) – bilag 503 (udvalgsmødereferat side 807, senest behandlet i EUU 8/2-19)

Se punkt 4.

4. Retsstatsprincippet i Polen/artikel 7(1)

– *Status*

KOM (2017) 0835

Rådsmøde 3685 – bilag 1 (samlenotat side 23)

EUU alm. del (18) – bilag 503 (udvalgsmødereferat side 805, senest behandlet i EUU 8/2-19)

Udenrigsministeren: Det næste punkt, jeg vil forelægge, er de to procedurer efter artikel 7 om overholdelse af EU's grundlæggende værdier i Polen og Ungarn. Jeg forventer, at begge punkter igen vil være på rådsmødet med henblik på at gøre status.

Der har, siden jeg sidst forelagde udviklingen i Polen og Ungarn for udvalget inden rådsmødet i februar, kun været en begrænset udvikling i sagerne. Det ændrer ikke ved, at det er vigtigt, at vi opretholder det politiske pres for at sikre, at der bliver fundet tilfredsstillende løsninger på alle udeståender. Derfor støtter regeringen også, at sagerne igen er på dagsordenen for rådsmødet.

Som jeg nævnte sidst, har vi i regeringen det indtryk, at netop det kombinerede pres på Polen – fra artikel 7 og sagerne ved EU-Domstolen – er begyndt at have en effekt. I hvert fald er det positivt, at Polen har valgt at rette ind efter EU-Domstolen, når det kommer til tvangs-pensionering af højesteretsdommere.

Men på den anden side er vi langt fra at være i mål. Ændringerne i Højesteret er kun ét ud af de syv centrale kritikpunkter, hvad angår Polens retsreformer.

Så selv om der er tegn på en positiv udvikling, er der fortsat lang vej til en samlet løsning. Derfor er det vigtigt, at vi opretholder presset på Polen.

Hvad angår overholdelse af EU's grundlæggende værdier i Ungarn, er processen endnu ikke så fremskreden som for Polens vedkommende.

Det er – som I ved – regeringens opfattelse, at der i Ungarn er problemer og reel grund til bekymring. Derfor presser regeringen også på for, at Rådet skal iværksætte den høring af Ungarn, som er en del af artikel 7-processen. Jeg tror dog, at det mest sandsynlige er, at vi skal tæt på – eller på den anden side af – valget til Europa-Parlamentet, før Rådet er klar til at gennemføre en høring.

På det kommende rådsmøde forventer jeg – som sagt – derfor alene en status over både Polen og Ungarn. Der er med andre ord i udgangspunktet ikke lagt op til en egentlig drøftelse.

Men hvis det alligevel kommer til drøftelse, vil regeringen udtrykke fortsat bekymring over situationen i Polen og Ungarn – og i det hele taget støtte op om at arbejde videre med artikel 7-processerne for at finde holdbare løsninger. Det er vigtigt, at vi og de øvrige medlemsstater insisterer på, at EU's grundlæggende værdier skal efterleves.

Rasmus Nordqvist mente, at det var på tide tydeligt at kritisere Polen og Ungarn. Det var muligt, at der var lidt fremgang i landene, men det var langt fra nok.

Sofie Carsten Nielsen påpegede, at det var på tale, at andre mekanismer kunne komme i brug. Det lod til, at det var en besværlig vej at gå at gøre brug af artikel 7, da Ungarn og Polen kan nedlægge veto og således dække for hinanden. Hvilke andre metoder kunne man tage i brug for at lægge pres på de medlemslande, der ikke overholder grundlæggende regler for medlemskabet. Lukke kassen? Hvilken holdning havde regeringen givet udtryk for her, og hvad havde den i sinde at sige fremover?

Udenrigsministeren sagde, at Danmark var helt i front i at give udtryk for kritik af Ungarn. Regeringen støttede Kommissionens tanke om en mekanisme, så kassen bliver lukket i, hvis medlemslandene tilsidesætter retsstatsprincipperne.

FO 5. Forslag til Rådets afgørelse om associering af de oversøiske lande og territorier med den Europæiske Union, herunder forbindelser mellem Den Europæiske Union på den ene side og Grønland og Kongeriget Danmark på den anden side

– *Tidlig forelæggelse*

KOM (2018) 0461

Rådsmøde 3685 – bilag 1 (samlenotat side 26)

Udenrigsministeren: Jeg vil til forhandlingsoplæg nu forelægge forslaget til ”Rådets afgørelse om associering af de oversøiske lande og territorier med den Europæiske Union, herunder forbindelser mellem Den Europæiske Union på den ene side og Grønland og Kongeriget Danmark på den anden side”. Jeg vil i mit oplæg omtale den som OLT/Grønlandsbeslutningen.

Det er en sag, som Grønland og Danmark har meget store interesser i. Som i alle udenrigspolitiske sager, som vedrører os begge, inddrager regeringen Grønland tæt. Udenrigsministeriet har et tæt parløb med de grønlandske myndigheder. Både for at fastlægge linjen forud for forhandlingerne i Bruxelles. Men også når det gælder det lobbyarbejde, som vi fra dansk og grønlandsk side har udført. Det er en sag, som vi både fra dansk og grønlandsk side lægger meget store kræfter i at lande på den bedst mulige måde.

Relationerne mellem EU på den ene side og Grønland og Danmark på den anden side har hidtil været defineret i en særskilt beslutning, kaldet Grønlandsbeslutningen. Fra dansk og grønlandsk side har vi været tilfredse med den model. Og vi havde derfor i udgangspunktet foretrukket, at Grønlandsbeslutningen kunne forblive en særskilt beslutning.

Som det er Europaudvalget bekendt, har Kommissionen imidlertid igangsat en meget omfattende strømliningsøvelse af EU-budgettets eksterne instrumenter. Som led i den øvelse har Kommissionen foreslået at lægge langt de fleste eksterne instrumenter sammen i ét bredt instrument – instrumentet for udvikling, naboskab og internationalt samarbejde. Fra dansk/grønlandsk side foretog vi en stor, tidlig lobbyindsats for, at Grønlandsbeslutningen ikke blev omfattet af det brede instrument. Det har vi heldigvis haft succes med at sikre.

Kommissionen har dog foreslået at sammenlægge Grønlandsbeslutningen med beslutningen om de oversøiske lande og territorier. Efter Brexit består de øvrige oversøiske lande og territorier af mindre øsamfund i Stillehavet, Caribien og Det Indiske Ocean med tilknytning til Frankrig og Holland.

Kommissionen begrundes bl.a. sammenlægningen med et ønske om forenkling og sammenhæng i den retlige ramme.

I lyset af sammenlægningen er det en meget klar prioritet for regeringen – i tæt koordination med Naalakkersuisut – at sikre, at beslutningen indeholder øremærkede midler til Grønland.

Og regeringen lægger betydelig vægt på at sikre, at der er tilstrækkelig synlighed om Grønlands særkender ift. de øvrige oversøiske lande og territorier. Det skal sikre, at det specielle partnerskab mellem EU på den ene side og Grønland og Danmark på den anden side får de bedst mulige betingelser for at udvikle sig fremadover.

Siden Grønland i 1985 besluttede at forlade EU, har EU, Grønland og Danmark lavet en række aftaler og juridiske rammer, for at sikre fortsat stærke bånd. Grønlands relationer til EU har derfor udviklet sig til noget bredere og mere end blot den tilknytning, der følger af, at Grønland hører til gruppen af oversøiske lande og territorier.

Som konkret eksempel kan jeg nævne, at Grønlands toldfrie markedsadgang til EU for fiskeriprodukter er betinget af, at EU og Grønland har en fiskeriaftale, som giver EU adgang til fiskekvoter i Grønlandsk farvand. De øvrige oversøiske lande og territoriers frie markedsadgang til EU er derimod ikke på samme måde betinget af en slags modydelse. Til gengæld har ingen af de andre oversøiske lande og territorier en fiskeripartnerskabsaftale med EU.

Grønland har også en helt særlig geografisk placering og geostrategisk betydning, som på mange måder adskiller Grønland fra de øvrige oversøiske lande og territorier.

Jeg er derfor meget tilfreds med det resultat, vi indtil videre har opnået med det foreliggende udkast til Grønlands/OLT-beslutning. Vores prioritet om at fremhæve Grønlands særkender ift. de øvrige oversøiske lande og territorier er bestemt ikke delt af alle medlemsstater, så det har ikke været nemme forhandlinger. Regeringen vil fortsætte indsatsen i de kommende forhandlinger for at sikre, at den opnåede balance fastholdes. Her forventer jeg, det vil gavne os, at vi har opbakning til vores synspunkter hos de medlemsstater, der er enige med os i, at det er vigtigt, at EU forbliver en engageret og konstruktiv partner i den arktiske region.

Hvad angår midlerne, skal jeg starte med at understrege, at niveauet for bevillingen til Grønland indgår i de samlede budgetrammer, som forhandles og lægges fast i de centrale MFF-forhandlinger.

Kommissionen lægger i forslaget op til et budget på 500 mio. euro til OLT/Grønlandsbeslutningen, hvoraf de 225 mio. euro foreslås øremærket til Grønland og tilsvarende 225 mio. euro foreslås tildelt de øvrige 12 oversøiske lande og territorier tilsammen.

Ud over de øremærkede midler foreslår Kommissionen, at yderligere 50 mio. euro konkurrenceudsættes gennem en række særskilte puljer, som Grønland også vil få mulighed for at søge på lige vilkår med de øvrige oversøiske lande og territorier.

Vi betragter det som et positivt tiltag, og regeringen vil arbejde for, at Grønland i praksis kan drage størst mulig fordel af de finansieringsmuligheder, som de konkurrenceudsatte puljer giver. Samlet set betragter vi fra dansk og grønlandsk side Kommissionens forslag til udgiftsniveau og fordeling som fornuftige.

Mit forhandlingsoplæg i dag omhandler OLT/Grønlandsbeslutningen. Men jeg vil benytte lejligheden til at nævne, at regeringen også har fokus på Grønlands adgang til midler i andre retsakter. Regeringen lægger altså vægt på, at Grønland også får adgang til at hjemtage midler fra en lang række EU-interne programmer.

Med de bemærkninger vil jeg bede om udvalgets opbakning til forhandlingsoplæg på basis af regeringens holdning, som er nærmere beskrevet i samlenotatet.

Søren Søndergaard støttede forhandlingsoplægget. Hvilke lande fiskede i Grønland? Det havde en betydning for, hvad det næste skridt blev.

Udenrigsministeren svarede, at det primært var Tyskland, Holland og Frankrig.

Formanden konkluderede, at der ikke var et flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet ingen partier havde ytret sig imod.

6. Eventuelt

Udenrigsministeren: Jeg kan oplyse, at vi under frokosten vil drøfte forberedelse af valget til Europa-Parlamentet.

7. Siden sidst

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

Punkt 3. Rådsmøde nr. 3684 (udenrigsanliggender) den 8. april 2019

EUU alm. del (18) – bilag 572 (kommenteret dagsorden)

1. Afghanistan

– *Politisk drøftelse/rådskonklusioner*

Rådsmøde 3684 – bilag 1 (samlenotat side 2)

Udenrigsministeren: Det første dagsordenspunkt vedrører udviklingen i Afghanistan. Her forventer jeg en drøftelse af, hvordan implementeringen af EU's fempunktsplan for Afghanistan kan bidrage til at fremme en bæredygtig afghanskejet fredsløsning. Der ventes også vedtaget rådskonklusioner.

Jeg forventer, at der vil være bred opbakning til, at udenrigsrepræsentanten går foran og understreger EU's vilje til at spille en aktiv rolle i Afghanistan, der komplementerer USA's igangværende fredsbestræbelser. Det er forhåbningen, at EU's engagement kan bidrage til at en mulig fremtidig afghanskejet fredsløsning bliver bæredygtig og er med til at sikre, at de opnåede fremskridt og rettigheder, herunder kvinders rettigheder, ikke rulles tilbage.

Udenrigsrepræsentanten forventes at orientere om sit nylige besøg i Afghanistan den 26. marts, hvor hun bl.a. mødtes med præsident Ghani og FN's særlige repræsentant til Afghanistan. Under sit besøg præsenterede udenrigsrepræsentanten i tillæg til fempunktsplanen sine forventninger til, hvordan en bæredygtig afghanskledet fredsproces ville kunne iværksættes. Konkret slog Mogherini til lyd for en våbenhvile efterfulgt af inkluderende intraafghanske forhandlinger mellem Taliban, den afghanske regering og et bredt udsnit af repræsentanter fra den afghanske befolkning.

Regeringen støtter de igangværende amerikanske fredsbestræbelser og mener samtidig, at EU kan spille en konstruktiv rolle i forhold til at opnå en bæredygtig afghanskejet fredsløsning på konflikten i Afghanistan. Derfor bakker regeringen op om den konstruktive, fremadrettede og engagerede linje, som udenrigsrepræsentanten lægger op til. Endelig bakker regeringen op om tæt koordination mellem USA og EU om arbejdet for at fremme en bæredygtig politisk løsning.

2. EU's østlige partnerskab

– Politisk drøftelse

Rådsmøde 3684 – bilag 1 (samlenotat side 4)

Rådsmøde 3633 – bilag 3 (skriftlig forelæggelse af rådsmøde udenrigsanl. 16/7-18)

Udenrigsministeren: Der vil på rådsmødet være en drøftelse af Det Østlige Partnerskab, hvor der gøres status 10 år efter dets etablering. Der forventes udtrykt bred opbakning til partnerskabet med de seks lande – Ukraine, Georgien, Moldova, Armenien, Aserbajdsjan og Hviderusland. Jeg forventer også generel anerkendelse af de fremskridt, der er opnået, trods store udfordringer i flere af landene.

De senere år kan der særlig peges på fremskridt inden for det økonomiske område og i styrkelsen af de mellemfolkelige kontakter. EU har indgået associerings- og frihandelsaftaler med Ukraine, Georgien og Moldova, og de tre lande har alle opnået visumfri adgang til Schengen. Men der er også en bekymrende udvikling i flere af landene, hvad angår efterlevelsen af retsstatsprincipper, kampen mod korruption og vilkår for civilsamfundet. Her må vi kræve, at landene gør mere for at leve op til de europæiske værdier, der ligger til grund for partnerskabet. Det er der også bred enighed om i EU.

Et væsentligt princip for EU's tilgang er differentieringen mellem partnerlandene efter et mere-for mere-princip. Det betyder, at EU målretter indsatsen til de lande, der har de største ambitioner i deres EU-tilnærmelse og leverer resultater i deres reformproces. Det er et princip, som vi fra dansk side støtter fuldt op om. Det betyder også, at når udviklingen går den gale vej, som vi har set det i Moldova, har det konsekvenser for EU's støtte. Også Ukraine har oplevet, at makrofinansiel bistand ikke er blevet udbetalt, når betingelserne ikke er blevet mødt.

Vi lægger fra dansk side stor vægt på Det Østlige Partnerskab og på udviklingen af EU's forhold til landene, særlig til Ukraine og Georgien. Det er de to lande, der i dag er længst fremme med reformer, og som modtager naboskabsbistand fra Danmark. Det er også lande, der er udsat for et stort russisk pres. Det er et vigtigt aspekt af EU's østlige partnerskab, at det er med til at fremme Europas sikkerhed og stabilitet.

For Danmark er det vigtigt, at Partnerskabet vedbliver at være en attraktiv samarbejdsramme – for partnerlandene og for EU.

3. Venezuela

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3684 – bilag 1 (samlenotat side 6)

EUU alm. del (18) – bilag 503 (udvalgsmødereferat side 793, senest behandlet i EUU 8/2-19)

Udenrigsministeren: På rådsmødet vil der også være en frokostdrøftelse af krisen i Venezuela. EU har som bekendt taget initiativ til at etablere en International Kontaktgruppe, der skal bidrage til at fremme en dialog mellem parterne. Målet er dels at bane vejen for demokratiske valg, dels at håndtere den humanitære situation.

Jeg forventer en afrapportering af udenrigsrepræsentanten fra den Internationale Kontaktgruppes seneste møde i Quito i torsdags. Det vil danne afsættet for en drøftelse blandt EU-landene af, hvordan EU bedst støtter op om den videre proces hen imod en fredelig og demokratisk løsning på krisen.

Fra dansk side bakker vi op om EU's indsats for at fremme en politisk løsning, herunder igennem arbejdet i Den Internationale Kontaktgruppe, og vi lægger vægt på vigtigheden af, at EU opretholder og om nødvendigt øger presset på Maduroregimet. Derfor vil jeg også argumentere for, at EU må styrke sanktionspresset på Maduros regime, hvis vi ikke snart ser reelle fremskridt i den politiske proces. Jeg kan ikke garantere, at der vil være enighed om at gå den vej. Men jeg har talt med flere af mine kollegaer, og jeg fornemmer, at opbakningen er stigende. Og jeg vil gøre, hvad jeg kan for, at vi når i mål.

4. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

5. Siden sidst

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

Punkt 4. Orientering om EU-retssag C-89/18, A mod UIM, om det tidligere danske tilknytningskrav i forhold til associeringsaftalen mellem EU og Tyrkiet

EUU alm. del (17) – bilag 565 (notat om afgivelse af indlæg i den præjudicielle sag ved EU-Domstolen C-89/18, A)

Udlændinge- og integrationsministeren: Som jeg tidligere har lovet, ville jeg give udvalget en orientering om sagen ved EU-Domstolen. Den drejer sig som bekendt om det nu ophævede tilknytningskrav ved ægtefællesammenføring i udlændingeloven. EU-Domstolen skal tage stilling til, om kravet er foreneligt med stand still-klausulen i associeringsaftalekomplekset mellem EU og Tyrkiet.

EU-Domstolen skal nærmere bestemt foretage en vurdering af, om tilknytningskravet er begrundet i tvingende almene hensyn, og om kravet er egnet til at sikre virkeliggørelsen af de forfulgte formål og ikke går videre end, hvad der er nødvendigt for at nå disse mål.

Europaudvalget er skriftligt orienteret om sagen i et notat oversendt den 11. april 2018. Notatet beskriver sagens faktiske omstændigheder og regeringens interesse i sagen og dens beslutning om at afgive indlæg. I maj 2018 afgav regeringen skriftligt indlæg i sagen. Regeringen har desuden anmodet om og deltaget i et retsmøde ved EU-Domstolen i december 2018.

Den 14. marts 2019 fremsatte generaladvokaten sit forslag til afgørelse af sagen. Generaladvokaten udtaler sig kritisk om det nu ophævede tilknytningskrav ved ægtefællesammenføring. Generaladvokaten konstaterer først, at EU-Domstolen allerede har anerkendt, at de hensyn, der ligger til grund for tilknytningskravet, nemlig hensynet til vellykket integration og effektiv styring af migrationsstrømme, kan udgøre alment tvingende – og dermed lovlige – hensyn, og at han vanskeligt kan forestille sig, at EU-Domstolen vil ændre holdning på dette punkt.

Han anfører imidlertid dernæst, at tilknytningskravet ikke er egnet til at virkeliggøre de forfulgte lovlige formål, og at det går videre end nødvendigt for at nå dem. Han henviser bl.a. til, at størstedelen af kriterierne – efter hans opfattelse – er irrelevante for spørgsmålet om en vellykket integration, og at det store antal kriterier, som anvendes ved vurderingen af, om tilknytningskravet er opfyldt, medfører en vis uforudsigelighed.

Generaladvokaten vurderer på den baggrund, at det danske tilknytningskrav ikke er foreneligt med associeringsaftalen. Regeringen deler selvsagt ikke generaladvokatens vurdering.

Det er regeringens opfattelse, at det tidligere tilknytningskrav er i overensstemmelse med Danmarks EU-retlige forpligtelser. Den opfattelse har regeringen argumenteret indgående for – både skriftligt og mundtligt – under sagens behandling i overensstemmelse med den argumentationslinje, der fremgår af notatet til udvalget.

Generaladvokatens forslag er som bekendt ikke bindende for Domstolen. Det er derfor først, når Domstolen har afsagt dom, at sagens eventuelle betydning for dansk ret kan vurderes.

Det er klart, at vi forbereder os på forskellige udfald af dommen. Det er også klart, at hvis EU-Domstolen vælger at følge generaladvokaten, vil dommen sandsynligvis få konsekvenser i form af genoptagelsessager. Man skal dog være opmærksom på, at genoptagelse af sager om afslag på ægtefællesammenføring som følge af manglende opfyldelse af tilknytningskravet ikke nødvendigvis vil føre til, at der skal meddeles tilladelse. Andre forhold end tilknytningskravet vil kunne betyde, at der skal gives afslag. Hertil kommer, at der kan være nogle, der siden har fået opholdstilladelse på andet grundlag. Der kan også være nogle, der har fået afslag med en anden begrundelse end manglende opfyldelse af tilknytningskravet.

Der er ganske enkelt så mange mellemregninger og så mange ubekendte faktorer på nuværende tidspunkt, at det ikke er muligt at give et retvisende billede af de potentielle konsekvenser af den endnu ikke afsagte dom. Hvis EU-Domstolens dom går os helt eller delvis imod, skal den selvfølgelig nærlæses og analyseres, så vi hurtigst muligt får et overblik over konsekvenserne.

Det er endnu ikke fastlagt, hvornår EU-Domstolen afsiger dom. Vi forventer, at der vil gå i hvert fald et par måneder, inden EU-Domstolens dom foreligger.

Mødet sluttede kl. 10.26.